

NOWY Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 15 lutego 1913 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 87.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 9 rano do 8 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja **wypłacać nie będzie.**

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. **Telefonu № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop. nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop., reklamy po 20 k., zwyczaj. 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agenty: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 28; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lecha **WYŁĄCZNE PRAWO** przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

Teatr Polski **Dziś** wiecz. „Kiejstut” **Jutro** po poł. „Poeci się żenia” **Jutro** wiecz. „Kiejstut”

ORGANIZACJA 63.

Teatr Popularny **Dziś** wiecz. **Ojczyzna** **Jutro** po poł. „Topiel” **Jutro** wiecz. **Ojczyzna**

przy ul. Konstantynowskiej № 16

Parowa pralnia chemiczna i farbiarnia W. Piętka w Łodzi

Fabryka i skłd główny: Spacerowa 9, tel. 23-70.

Filje: Piotrkowska 84 i III, Konstantynowska 37, Dzielna 30, Główna 21 i 62, Zarzewska 49 i Rzgowska 7.

Zakład przyjmuje wszelkie wchodzące w zakres pralni chemicznej obstarunków. Pierze i farbuję garderobę męską i damską od najskromniejszej do najwykwintniejszej, czyści dywany, meble, portjery, gobeliny, plusze, aksamity, koronki, pióra i firanki, dekantuje tkaniny w małych kawałkach jak i całych sztukach po cenach nadzwyczaj niskich.

Ceny: Bluzki dams. od rb. 40 | Ubr. męsk. od rb. 1.50 | Fir. od rb. 40 za szt.
Suzan. „ od 1.00 | Palta „ od rb. 1.50 | Port od rb. 1.50 za parę
Kostjum „ od 1.50 | Kamiz. „ od rb. 30 | Dyw od rb. 20 lok kw
NB. Cześci garderoby i inne rzeczy, oddane do czyszczenia, podlegają zakładowi najprzód gruntownej dezynfekcji 2899-150

Projekt ten nie uzyskał sankcji Komisji Rady państwa, która przede wszystkim zaproponowała, aby z pomiędzy właścicieli nieruchomości wyłączyć tych wszystkich, których majątek nie przedstawia wartości 1,500 rb. w Warszawie, 1,000 rb. w Łodzi i t. d. Prócz tego podniesiono cenzus dla lokatorów w Warszawie z 270 rb. do 540, w Łodzi i innych większych miastach ze 150 rb. i 140 rubli do 240 itd.

Na jeszcze kapitalniejszy pomysł wpadł Durnowo, przewodca prawicy w Radzie, zaproponował on bowiem podwyższenie cenzusu dla lokatorów w Warszawie do 270 rb., w Łodzi i innych większych miastach do 420 rb. itd. w tym samym stosunku.

Można sobie wyobrazić zatem z jakich członków składały by się rady miejskie, gdyby propozycja Durnowo została przyjęta.

Tak czy inaczej, z Rady państwa otrzymamy nawet nie samorząd mocno okrojony, lecz wprost drobne okruchy, wprost parodie znaczenia samego wyrazu „samorząd”, gdyż przeważające warstwy ludności zostaną od udziału w gospodarce miejskiej usunięte.

Poprawki, wnoszone przez Radę państwa, nie mogą być nawet usprawiedliwione względami kulturalnymi. Kultura nie zawsze chadza w parze z majątkowym stanem danego osobnika, przeciwnie w większości wypadków najbardziej kulturalni ludzie, to średnio zamożna klasa, tak zwana inteligencja miejska. Wylimitowanie zaś zupełne od udziału w gospodarce miejskiej sfer pracujących, jest krzywdząca niesprawiedliwość, bowiem te właśnie sfery, stanowiące znaczną większość mieszkańców miast, najbardziej cierpią na nieudolnej, niedbałej, a często nawet rabunkowej dotychczasowej gospodarce naszych zarządów miejskich.

We wszystkich krajach kulturalnych, jak na przykład w Anglii, lub Niemczech, daje się zauważyć dążenie do demokratyzacji praw samorządowych w jaknajszerszym zakresie. Dążą do tego nie tylko organy rządowe, lecz i wszystkie instytucje o charakterze społecznym. Tak, na przykład, w celu podniesienia drobnej własności miejskiej, organizowane są najrozmaitsze towarzystwa i związki budowlane do wznoszenia niewielkich domów. Osobom, które pragną mieć własną niewielką budowlę, wydawane są długoterminowe, na nadzwyczaj dogodnych warunkach pożyczki, dostarczane są plany i kosztorysy, architekci dozoruja budowlę, a w celu zapewnienia spłaty zaciągniętego długu, urządzone są państwowe ubezpieczenia na wypadek przedwczesnej śmierci i t. d., i t. d.

Wskutek powyższych zarządzeń, nawet niezamożny człowiek może łatwo stać się właścicielem małej nieruchomości, to też na Zachodzie liczba właścicieli domów niezwykle wzrasta z roku na rok.

NATURALNA WODA PRZECZYSZCZAJĄCA

APENTA

Działa skutecznie i łagodnie

Dr. G. Petascl

Lekarz nadzw. Ojca Św. Piłusa X.

Hotel „Pretorja”

Warszawa, ul. Zielna 17 (róg Siennej), trzeci dom od ul. Marszałkowskiej. Centrum miasta, telefon 33-30. 70 pokoi od 1 rb. do 2 r. 30 k. za dobę z opalem i oświetleniem elektrycznym. Czystość, obsługa wzorowa, kąpiele, karetki na wszystkich dworcach kolejowych.

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.

— 0 —

Sobota, 15 lutego 1913 r.

Dziś: Faustyna i Jowity M.

Jutro: Juljanny P. M.

Ograniczenia w samorządzie

Jak wiadomo, podług projektu, przyjętego przez Dumę, prawo wybierania do rady miejskiej w przyszłych samorządach zatwierdzono dla wszystkich właścicieli nieruchomości, opłacających jakikolwiek podatek na rzecz miast i lokatorów, placących w Warszawie 270 rb., w Łodzi 150, a w innych miastach od 60 do 140 rb. rocznie.

lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych.

Lecznica Wdzewska

Główna 51, róg Wdzewskiej.

Choroby dzieci i wewnętrzne Dr. Kerschman od 10 i pół do 12 i pół rano i od 6 i pół do 7 i pół.

Choroby wewnętrzne i dzieci Dr. Fried od 11 i pół do 12 i pół rano rano. i od 6 do 8 pp.

Chirurgia Dr. Kaufman od 11 do 12 i pół rano.

Choroby kobiece i akuszeria Dr. Szykret od 1-2 pp. do 8 pp.

Choroby weneryczne i skórne Dr. Langbard od 1 i pół do 8 pp.

Choroby oczu Dr. Gelfstein-Poljak od 6 do 8 pp. codziennie, a w poniedziałki, środy i piątki od 11-12 rano.

Analizy krwi, wydzielin i moczu. — Szczepienie ospy. — Badanie mamek.

15 Porada 50 kop.

Lekarz-Dentysta D. Margolis

przyjmuje z chorobami zębów w lecznicy pani Churges-Jokel

Srednia 18.

praw mieszkańców państwa rosyjskiego, a w szczególności zaś w stosunku do tak zwanych „obcoplemieńców“, nie może wzbudzać zaufania do władz administracyjnych, co światlejsza część posłów Dumy powinna wziąć pod uwagę i przy każdej sposobności szeroko omawiać na posiedzeniach.

I. Serlikowski.

Z Rady państwa.

W niedalekiej przyszłości wygasają pełnomocnictwa członków Rady państwa z Litwy i Rusi. Główny zarząd do spraw miejscowych od dłuższego czasu już zastanawiał się, czy nowych posłów winny obrać ziemstwa, wprowadzone w drodze art. 97 ust. zasadniczych, czy też, jak dotychczas, zjazdy właścicieli ziemskich. Były minister, Makarow, był zdania, iż wobec tego, że prawo o ziemstwach jeszcze przez Izby zatwierdzone nie zostało wybory winny się odbywać dawnym trybem. Na wniosek nowego ministra, M. A. Makrakowa, jak donosi „Riecz“, zdecydowano jednak sprawę w tym duchu, że wybory odbędą się od ziemstw. Ma to na celu utrudnienie ponownego wyboru Polaków do Rady państwa.

O wolność słowa w Dumie.

„Rueskija Wiedomosti“ podnoszą ważne zasadnicze znaczenie decyzji I departamentu Rady państwa, w sprawie skargi Gołobowa.

Wobec warunków, jakie stwarza decyzja I departamentu Rady państwa, jasną jest rzeczą, że prawidłowe funkcjonowanie parlamentu, staje się niemożliwym, gdyż pogwałcono jego zasadnicze prerogatywy: wolność słowa i nietykalność posłów. Odbija się to na wszystkich frakcjach parlamentarnych, a w szczególności na jednym z najważniejszych praw parlamentu — prawie interpelacji, za pomocą którego urzędy państwa są poddane kontroli nad administracją. Interpelacje stają się teraz niemożliwe, jeżeli za ich podpisanie i wniesienie, posłowie będą odpowiedzialni w tym samym stopniu, jak obecnie są odpowiedzialni wszyscy, za każde słowo

krytyki, za każdą wyrażoną głośno myśl“.

Gazeta nawołuje 4 Dumę do reagowania przeciwko ograniczeniu jej prerogatyw parlamentarnych.

Na doniesienie znaczenie decyzji I departamentu Rady państwa zwraca też uwagę i „Russkoje Słowo“.

„P. Kokowcowi nietrudno byłoby prorokiem w swojej ojczyźnie Premier powiedział, że pozbawienie wolności słowa w Dumie pójdzie swoim „mechanicznym porządkiem. Senat „wyjaśnił“ wolność mównicy dumskiej. A pierwszy departament Rady państwa, idąc za senatem, osądził posłów za korzystanie z wolności słowa. Poseł Kuźniecowa oddany został pod sąd, a co do 84 posłów, którzy podpisali interpelację, teczki się śledztwo... Stało się... Ale „stało się“ — to nie znaczy: wszystko skończone. Teraz kolej na Dumę. Duma bez trybuny — to nie Duma, a trybuna bez wolności to — nie trybuna dumską. Jeżeli Duma pragnie zostać Dumą — to musi odzyskać wolną trybunę“.

Samorząd miejski.

Komisja Rady państwa, rozważająca projekt samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem, zakończyła wczoraj swe prace.

Na posiedzeniu wczorajszym rozważano memoriał Stow. właścicieli nieruchomości w Warszawie, uzasadniający potrzebę przyznania właścicielom nieruchomości praw wyborczych do samorządu, niezależnie od cenzusu wyborczego. Komisja starań, zawartych w memoriale nie uwzględniła. Na referenta projektu na plenarnym posiedzeniu Rady państwa wybrano Zinowjewa.

Wielkopolska Rada Narodowa.

„Dziennik Poznański“ donosi, że komisja, obradująca nad projektem Rady narodowej, złożona z Kół poselskich, parlamentarnego i sejmowego, do której należeli posłowie: ks. Radziwiłł, Trampezyński, Dombek i hr. Mielżyński, a jako zastępcy ks. Kurzewski, dr. Mizerski, dr. Łaszewski, Władysław Seyda i Korfanty, ukoń-

czyła swą pracę. Rozpatrzyła ona przedłożony Kołom projekt ustaw Rady narodowej i proponuje Kołom przyjęcie następującego projektu:

1) Rada narodowa ma czerpać nad ogółem interesów narodowych. Czynność jej ma być tylko doradcza, zawiaduje funduszem, zbieranym na cele obrony narodowej.

2) Rada narodowa ma składać się ze wszystkich członków Centralnego Komitetu Wyborczego, powtórnie z 9 delegatów Kół poselskich i to: 2 członków Izby panów, 3 członków Izby deputowanych i 4 członków parlamentu. Prezes Rady narodowej może być wybierany z poza koła Rady narodowej. Rada narodowa ma prawo powoływać znawców z gósem doradczym. W tonie Rady narodowej istnieć będą dwa oddziały, kulturalny i gospodarczy, sprawy polityczne zaś załatwiać ma plenum Rady narodowej.

Próba syntezy „Warszawskiego Dniownika“.

W tym roku główny oficjalny organ Królestwa Polskiego „Warszawski Dniownik“ obchodził półwieczny jubileusz swego istnienia. Zamiast przyjętych w takich wypadkach życzeń i powinszowań, pozwolimy sobie skreślić sylwetkę tego poczytnego (sic!) organu.

Gazeta ta świętowała pięćdziesięciolecie swego nieustannego korzystania z subsydjów rządowych, rządowych ogłoszeń i obowiązkowych abonentów.

Te trzy mocno ufortyfikowane źródła dochodów dały „Warszawskiemu Dniownikowi“ w ogólnej sumie ni mniej ni więcej tylko milion rubli.

Coż ze swej strony dał Królestwu Polskiemu ten organ, które oficjalnie reprezentował i na koszt którego istniał?

Na pochwałę jubilatowi warszawskiego trzeba przyznać że był zawsze wierny swemu zasadniczemu kierunkowi i swej odrębności.

Zawsze był niezmiennie beztreściwy, suchy i martwy ten drukowany arkusz w rządowej liberji. Zawsze miał nie wspólnego z Królestwem Polskiem i zawsze z wyntośnością, lekceważeniem i ignorancją traktował sprawę kraju i narodu. Zawsze był „Warszawski Dniownik“ tylko ultrarządowa, wyjątkowa urzędnicza gazeta. Zawsze w nim urzędnicy pisali dla urzędników, urzędnicy na wszystkie sposoby gloryfikowali urzędników, urzędnicy rozpaczali w nekrologach

z powodu śmierci urzędników. Zawsze przytem wszystkim nikt nie czytywał „Warszawskiego Dniownika“ i zawsze wydawnictwo to potrzebne było li tylko miejscowym dostawcom z racji zamieszczanych w nim urzędowych ogłoszeń o dostawach. W końcu, zawsze tę gazetę mogli z powodzeniem redagować egzekutor rządu gubernjalnego lub sekretarz sądu pokoju.

W tym organie urzędników „Prywiślinja“ panują niezmiennie tradycje i teraz jest tam tak, jako było dwadzieścia, trzydzieści, czterdzieści, a nawet całe pięćdziesiąt lat temu.

Tradycyjnie również został utrzymany w „Warszawskim Dniowniku“ kontakt z profesorami warszawskiego uniwersytetu.

Historja „Warszawskiego Dniownika“, — bardzo ciekawy zarys jej został napisany przez jednego z korespondentów, — dowodzi i poucza że jeżeli zaważowało miejsce redaktora tego rządowego organu, to „patriotyczny“ — co w dzisiejszej nomenklaturze jest równorzędne określeniu „istotno-ruscy“ profesorowie warszawskiego uniwersytetu, pospieszali na złamanie nóg ze swych katedr do biurka redakcyjnego.

Kontrkandydaci na wyścigi dzwoniłi do mieszkań zwierzchników cywilnych, duchownych a nawet wojskowych, błagając o protekcję, po drodze waliłi w bębny „patriotyczne“ „na alarm“, każdy z nich na swój sposób, chciał zbawić „ojczyznę“, wystawiali na pokaz swój nieskazitelny patriotyzm, gryźli się między sobą o ten łakomy kąsek w oczach całej Warszawy i poprzysięgali pilność przykłądną wzamian za redaktorski dobrobyt.

„Warszawski Dniownik“ był takim sposobem zawsze „gazetą profesorów“, lecz gazetą tylko warszawskich profesorów. Warszawa posiada swe „warszawskie srebro“, — nierzeczywiste srebro, — Warszawa również, od czasu istnienia warszawskiego uniwersytetu, posiadała i posiada swych warszawskich profesorów, — nie rzeczywistych profesorów. Nierzeczywiści profesorowie, są to tacy profesorowie, którzy w żadnym innym wypadku nie mogli by zostać rzeczywistymi profesorami i którzy li tylko wskutek nominacji zwierzchności zostali warszawskimi profesorami.

Ci profesorowie w świecie naukowym reprezentują *aut generis* lekką kawalerję i z katedr warszawskiego uniwersytetu opowiadają swymi słowami cudze idee, cudze systematyki naukowe i cudze książki. Wszyscy ci panowie są zwykle słowianofilami i misjonarzami wojującymi o cha-

OKRUCHY TYGODNIOWE.

Zbrodnia wśród niepełnoletnich.

Kto rozumie — co to jest afekt? — Czy się zastanawia przeciętny ucziwy po swojemu possessionatus łódzki, nad tem pojęciem? — Zresztą — co go wogóle obchodzi, pojęcia o rzeczach, o których istnieniu niema pojęcia? — On ma jeden kanon życiowy: „carpe diem“, nie trać czasu załatw sprawę i zegnaj!

Czas — to pieniądz, a pieniądz rośnie w czasie...

Handlarz i fabrykant nie znają afektów ludzkich, nie znają ich potęgi, tkwiącej w duszy od urodzenia przez dziedziczność i warunki. — Młody np. bandyta, złodziej, morderca — jest tylko bandyta, złodziejem i... basta.

A jakie są motywy czynów nieletnich przestępców — co to kogo obchodzi. On, *bourgeois*, osobście w niczem wobec małego przestępcy nie zawinił, a ten się osmielił go... okraść, chociażby był to uczynił z głodu lub... potęgi ciemnoty...

Od lat kilku łódzkie pisma są przepelnione opisaniami wykroczeń nieletnich przestępców. — Czytelnicy kiwają głową nad tem, co „to się teraz dzieje“ i przechodzą do porządku dziennego...

Wzrost przestępstwa wśród nieletnich zwrócił nareszcie uwagę naszej łódzkiej palestry.

Komisja adwokatów przysięgłych, dzięki zapobiegliwości jej prezesa p. Kamińskiego zorganizowała plan obrony nieszczęśliwych parjasów warunków społecznych. — Przed kilku dniami utworzył się właśnie wydział pod tytułem: „wydział obrony przestępców nieletnich“.

Pomieniony wydział rozciąga swą działalność na miasto Łódź, Łask, Pabjanice, Zgierz i Bałuty. — O ile to będzie możliwe — działalność wydziału obejmie i sądy gminne naszego Związku.

Wydział będzie rozpatrywał cztery razy rocznie ogólne sprawy, dotyczące obrony nieletnich. — Sekretarz wydziału i jego pomocnicy koncentrują w swych rękach administracyjnie stronę obrony: zawiadomienie członków o obronie, statystykę, działalność czynną wydziału, organizację odczytów, kierowanie do odpowiednich władz podań, zażaleń itp.

Oczywiście członkowie wydziału bronią wszystkich przestępców gratis. — § 11 ustawy (wydziału poleca swoim członkom troskę o przygotowanie obrony drogą zbadania okoliczności przestępstwa warunków życia nieletniego. Również troską wydziału będzie możliwe zapobieganie przestępstwom nieletnich. — W razie stawienia się nieletniego przed sądem, (gdy mu grozi więzienie) obrońcy muszą czynić zabiegi o umieszczenie klientów w Studzieniu w Puszczy lub pod opieką rodziców i odpowie-

dzialnych osób. — Oczywiście apelacje i kasacje mają być kierowane przez obrońcę.

Projekt, komisji adwokatów łódzkich świadczy o żywości tej instytucji. Jest to wielki czyn obywatelski i dla tego należy podać go do wiadomości szerszemu ogółowi, gdyż działalność wydziału niebawem się rozpocznie.

Kto widział w sądach trudną, pracę sędziów pokoju, którzy są zmuszeni sędzić opuszczonego od wszystkich młodzieńca, ten wie, jaki doniosły czyn pełnią ci, co czas swój poświęcają obronie nędzarzy. — Bo przecie tylko nędza łódzka swarza młodzieńczy proletarijat, lub przestępców.

Co do „zapobiegania“ przestępstwom — to wątpliwe, zali cokolwiek się uda uczynić mecenasom — obrońcom. — Obrona zmniejsza, proc. pomyłek sądowych i surowych wyroków. Atoli nie zmniejszy ilości przestępstw, gdyż przyczyna zawsze leżeć będzie poza linją wpływów wydziału przecież utopiści chcieli udoskonalić cały świat... Czyżby nasza palestra uwierzyła w tę możliwość...

Trzeba usuwać źródła zła — specjalnie łódzkiego: nędzy i puszczania dzieci samopas. Miasto musi myśleć i walczyć o szkoły, a fabrykanci budować ochronki, szkoły — by skłaniać gawieźz dziecięcą w przybytku nauki... Przecie to przyszli robotnicy, przyszłe podstawy wieczystego zagadnienia ekonomicznego: piaca, praca, *ja...ć* pracy, wysokość piacv.

Prawdopodobnie za przykładem palestry łódzkiej i inne ciała adwokackie, filantropijne, lub instytucje odpowiednie zaczęły pracować nad sprawą nieletnich przestępców. Czas też i psychiatrom i psychologom wyjść ze szpitali i laboratorjów, czas wyjść z zakrytych i wujść na dno bagna, zwanego życiem domowem proletarijusza. Tu dopiero można odbyć studia nad afektem i warunkami tworzenia się społecznych afektów i instynktów ludzi, którzy, stając przed kratami za przestępstwa, nie wiedzą dla czego muszą zwalczać swe afekty, nie wiedzą — jakie przestępstwa popełniają, nie rozumieją — jaka kara ich czeka i jakie psychiczne wywołuje zbrocenia.

Prawda! Zapomniałem, że u nas jeszcze brzydzą się tłumem, bluzą mechaniczną, — że na ulicy unikają widoku proletarijusów, wychodzących z nor, zwanych fabrykami... Zapomniałem, że istnieje jeszcze przepaść pomiędzy stanami! Zapomniałem, że kult dziecka i młodoci — słabnie wobec wygodnego Zweickindersystemu klas zamożnych i nienormalnej znowu płodności „sfer niższych“. Niema wśród nowożytnych społeczeństw miłości, niemasz istot ofiarnych, — niema Franciszków z Assyżu i misjonarzy z wyspy Molokai. Nikt nie ma mocy! Białe duchy, pływki umysłu, bierność wolei! Tacy nie mogą znieść widoku brudul... Tacy ręką słodczy nie usuną trądu chociażby z... własnego ciała...

Savanarola

rakterze do pewnego stopnia kozackim.

Organ prasy, to—źródło światła, ciepła i prawdy. „Warszawski Dniownik” też był... zbiornikiem. On był kominkiem, bardzo drogi, który kosztował rząd milion rubli, ale za to przy tym kominku można było grzać... ręce.

Sapienti sat...

Z. R.

Z mordowanie Schuhmiera.

42 letni robotnik metalowy w Wiedniu, Paweł Kunschak, brat przywódcy robotników i byłego posła do parlamentu wiedeńskiego nie chciał należeć do organizacji socjalno-demokratycznej i tem naraził się zorganizowanym towarzyszom.

Był robotnikiem dobrym, pracowitym i oszczędnym, ale w żadnej fabryce nie mógł zagrać miejsca czas dłuższy, usuwano go bowiem pod tym lub owym pozorem, a jak mu się zdawało zawsze na żądanie partji. Doszło do tego, że Kunschak był zmuszony wydawać oszczędności, a kiedy pozostało mu już tylko 100 koron, postanowił zemścić się na jednym z przywódców socjalistycznych i pośle do rady państwa, Schuhmeierze.

Kupił rewolwer i wiedząc, którym pociągiem znenawidzony przywódca powróci do Wiednia z wycieczki do Stockerau, dokąd wyjeżdżał w celach partyjnych, czekał na peronie.

Pociąg stanął. Z wagonu wysypało się kilkaset osób, z których każda spieszyła się do drzwi wyjściowych. Wyszli i śpieszyli się także poseł Schuhmeier. Nagle zbliżył się do niego Kunschak i ze słowy:

— Oto moja zemsta!

przytknął mu rewolwer do ucha, pociągnął za cyngiel i wypalił.

Rozległ się strzał. Schuhmeier padł krwią zbroczony i wkrótce zmarł.

Sprawcę zabójstwa aresztowano. Spokojnie i obojętnie na pozór, przyznał się do winy i opowiedział, że zabił Schuhmeiera, jako przywódcę tych, którzy pozbawili go pracy i chleba.

Wypadek ten wywarł w Wiedniu wielkie wrażenie, zwłaszcza w kołach robotniczych.

Zbrodniarz z dziwnie zimną logiką czyn swój okropny przygotowywał, wykonał go bez drżenia i z wyrafinowaniem nieludzkim. Ażeby kula tem okropniejsza mogła poczynić w organizmie spustoszenia, rozczepił jej koniec i spotęgował jej działanie w kierunku niszczycielskim. Padł tedy Schuhmeier z rozniesioną głową literalnie nie do poznania, oczy tylko pozostały spokojne. Zbrodniarza ujęto. Sprawcę oddano w ręce sprawiedliwości.

Kunschak w Wiedniu zapoczątkował morderstwa polityczne. Wyrósł Kunschak na podłożu chrześcijańsko-społecznym. Żywiona przez agitację i ustawicznie podżegana w dyskusjach partyjnych nienawiść, wydała owoce. Hodował się Kunschak w ostatnich latach w środowisku wyłącznie chrześcijańsko-społecznym, żył ich nadziejami i pragnieniami i nienawiścią do socjalnej demokracji. Jak sam zeznał, chciał się zemścić, chciał jak najboleśniej ugodzić w partję socjalno-demokratyczną. I ugodził. Bardzo logicznie przeprowadził plan i wykonał zamach, bardzo też dobrym rachunkiem się powodował, gdy wybrał Schuhmeiera...

Porannej „Reichspost” bardzo trudno było ukazać się na mieście. Musiała donieść, że zagorzały zwolennik jej programu zamordował przywódcę ludu, politycznego wroga jej stronnictwa, tego stronnictwa, które czei Chrystusa i jego przykazanie miłości propaguje.

Pretensje akcjonariuszów.

Czytamy w „Berl. Tagebl.:

Jak wiadomo, rząd rosyjski po upaństwowieniu kolei Warsz.-Wied.

przyznał akcjonariuszom wynagrodzenie, o kilkaset tysięcy rubli mniejsze, niż to obliczyła rada zarządzająca i niż żądało zgromadzenie ogólne. To potrącenie rząd uzasadniał, między innymi, tem, że wartość kolei, po przejęciu ruchu, okazała się mniej pomyślną. Przeciw temu obliczeniu rada zarządzająca nie mogła wystąpić, ponieważ na mocy prawa rosyjskiego, istnieje przestala, a zatem chyba tylko sami akcjonariusze mogli zaprotestować przeciw zmniejszonej sumie wykupu. Ale trudno było znaleźć akcjonariuszów do prowadzenia procesu w Petersburgu, tembardziej, że akcje były w wielu rękach, a koszty procesu były ogromne. I proces nie doszedłby do skutku. Ale jeden z właścicieli berlińskiej firmy bankierskiej, A. Falkenburger, zgromadził materiał cyfrowy i skłonił niemieckie ministerjum spraw zagranicznych do poczynienia kroków dyplomatycznych w Petersburgu.

Skutkiem wystąpienia ambasadora niemieckiego w Petersburgu, rosyjska rada państwa kazała przedstawić sobie akta upaństwowienia i zaleciła przychylniejsze zachowanie się wobec akcjonariuszów. Urząd spraw zagranicznych zawiadomiono o tem urzędownie.

Wspomniana firma w dalszych rokowaniach z ministerjum spraw zagranicznych wystąpiła z dalszemi pretensjami akcjonariuszów, a mianowicie akcjonariusze mają otrzymać dywidendę, jakaby przypadła do dnia 1 lipca 1912 r.

Następnie rząd rosyjski powinien zwrócić znaczne koszty likwidacyjne, gdyż likwidacja była nie dobrowolna, lecz przymusowa.

„Berl. Tagb. dodaje, że należy jeszcze czekać na uwzględnienie tych żądań dodatkowych.

Wiadomości ogólne.

O egzaminach przejściowych. Wśród październikowców, członków komisji oświatowej w Dumie, powstał projekt zwrócenia się do ministerjum oświaty z prośbą o zwolnienie w tym roku uczniów szkół średnich od egzaminów przejściowych, z powodu jubileuszu dynastji.

Z powodu ogólnego przekonania sfer pedagogicznych, że egzaminami przejściowymi w szkołach średnich chybają celu i są wogóle zbyteczne, z uznaniem należy przyjąć ten projekt, który zwolni młodzież szkół średnich, od przymusowej zależności od egzaminacyjnych przypadków.

Z Rady Państwa. Najbliższe posiedzenie Rady państwa nie nastąpi przed 28 lutego z powodu, że żaden z opracowywanych referatów jeszcze nie jest gotowy. Około 5 marca wejdzie na porządek dzienny raport komisji o odpowiedzialności urzędników państwowych. W połowie marca nastąpią rozprawy nad samorządem miejskim w Królestwie Polskim. Odnosna komisja jeszcze nie ukończyła prac swoich.

Ze świata.

Chochlik zecerski u Norwida. Jakie figle pisać potrafi to marne lichy, gnieźdzące się w każdej zecerni, dobrze o tem wiedzą czytelnicy, a jeszcze bardziej autorzy, ponieważ odczuwają na własnej skórze psoty złośliwego chochlika.

Oto próbka istic barbarzyńskiej krzywdy, wyrządzonej swego czasu Cyprjanowi Norwidowi. Poeta napisał:

„Zrazu Cię zapach porywa,
A potem smutki”,
a spieszący się na obiad zecer złożył:

„Zrazów Cię zapach porywa,
A potem wódki”.

Korektor nie miał nic przeciwko temu i w takiej postaci powędrował w świat jeden z utworów Norwida, aż dopiero Zenon Przesmycki (Miriam), któremu głównie zawdzięczamy restytucję wielkiego poety, w najnowszym wydaniu jego dzieł poprawił nieszczone miejsce.

Z Cesarstwa.

Δ Echa „Potiomkinjady”. W Sewastopolu sąd wojenny osadził sprawę przy drzwiach zamkniętych, maszynisty pancernika „Potiomkin”, Koczanichina uczestnika znanego powstania na okęcie, który dobrowolnie wrócił do Rosji,—Koczanichina sąd skazał na 3 i pół lat rot aresztanekich.

Δ Ciekawe zajście. Dzienniki petersburskie donoszą, że przy niespodzianych nocnych oględzinach cyrkulów petersburskich przez nowego ministra, Makłakowa, wydarzyło się ciekawe zajście. Do cyrkulu moskiewskiego nie chciano wpuścić ministra, dopóki się nie przedstawił. Oględzin dokonywał minister w asystencji adjutanta Deksbacha.

Δ Porwanie... chłopca — przez pannę. Z Kaukazu piszą do dzienników rosyjskich:

W Mingrelji, we wsi Kulis-Kazi, zamieszkuje piękna, bogata, 20-letnia panna, córka kupca, Rogawy.

Panna ta zakochała się na zabój w szesnastoletnim Sarjuszku i usiłowała poślubić go, lecz chłopiec, z uwagi na swą niedojrzałość i skromność, ościągł się przed podobnym krokiem i uchylał się od względów dziewczyny.

Wtedy płomienna panna zorganizowała suto opłaconą bandę, która porwała w nocy „pięknego Józefa” i dostarczyła go w ręce panny. Nazajutrz, po fackie porwania, panna Rogawa zwróciła się skrycie do popa w pobliskiej wsi z prośbą udzielenia ślubu. Pop jednakże prośbie dziewczyny odmówił.

Otrzymałszy odprawę, Rogawa ukryła się ze swym ideałem i zatarła za sobą ślady. Rodzice porwanego „oblubieńca” zwrócili się do policji z żądaniem odszukania go.

Z Litwy i Rusi.

× Represje językowe. W gimnazjum łuckim zabroniono uczniom polakom rozmawiać w języku ojczystym w obrębie murów szkolnych. Podobno kilku uczniów, jak donosi „Dziennik Kijowski” (12 bm.) poniosło już surowe kary za przekroczenie tego zakazu.

× 55-letnia rewolucjonistka. W dniu 18-go lutego przed kratkami wileńskiej Izby sądowej, na sesji wyjazdowej w Mińsku, stała jako oskarżona o należenie do partji rewolucyjnej.

Wiadomości krajowe.

+ Nowa fabryka. Pod Sochaczewem powstaje fabryka sztucznego jedwabiu. Budowa rzeczony fabryki, która należy do belgijszców dobiega końca. Niebawem rozpocznie się montowanie maszyn.

+ Napady. Kilku uzbrojonych bandytów napadło na urząd gminy Garnek pod Radomskiem, który obrabowali. Ci sami bandyci następnie na drodze do wsi Gidle obrabowali ubożego kramarza. Pościg okazał się bezskuteczny.

Przedstawienia dla naszych Prenumeratorów.

Na 21-te z rzędu przedstawienie dla Prenumeratorów naszych, które odbędzie się w teatrze Popularnym

we środę 19 lutego,

wybraliśmy wspaniałą sztukę znakomitego naszego dramaturga St. Przybyszewskiego w 3 aktach, p. t.

TOPIEL

Bilety, za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego. Szatnia i programy bezpłatnie.

Z sali obrad.

Z Tow. Kultury Polskiej.

Wczoraj wieczorem odbyło się ogólne zgromadzenie Łódzkiego Oddziału T. K. P. Posiedzenie zagał dr. Handelsman, który zaproponował wybrać na przewodniczącego adw. Kamińskiego,—wybór przyjęty został przez akklamację; na asesorów powołani zostali: dr. Sterling i dr. Mierzyński, na sekretarza p. Rychter.

Na porządku dziennym był wybór delegatów na zjazd walny który się ma odbyć w Warszawie w niedzielę d. 16 b. m. dr. Grabowski zaproponował wybór kandydatów na delegatów, którzy powinni wypowiedzieć się jakie zajmuje stanowisko względem znanych zajęć, które miały miejsce na zjeździe warszawskim w końcu stycznia.

Ponieważ nie wszyscy zebrani byli dostatecznie uświadomieni w kwestji genezy i przebiegu zajęć, odczytano odnośne komunikaty, potem zaś rozwinęła się żywa dyskusja w której przyjmowali udział: p. p. prof. Baumfeld, dr. Grabowski, dr. Kaufman, dr. Handelsman p. Kazmierczak dr. Mierzyński, p. Openchański dr. Pinkus. Z przebiegu dyskusji okazało się, że zebrani rozdzielił się na dwie grupy; jedna była przeciwną dawnemu zarządowi, krytykowała politykę jaką prowadził w sekcji etycznej, jako też wypowiadała się przeciw uchwałom w sprawie żydowskiej.

Mówcy drugiej grupy, gorąco bronili postępowania dawnego zarządu dowodząc, że on jedynie stał na właściwym stanowisku i bronił polskości Tow. Kul. Pol. pod koniec dyskusji mówcy wygłaszali bardzo gorące przemówienia.

Po wyborze kandydatów na delegatów, każdy z nich wypowiedział się czy jest za opozycją, czy też za dawnym zarządem.

Większością głosów wybrani zostali adw. Aleksander Babicki, prof. Gustaw Baumfeld, dr. Juljusz Grabowski, dr. Henryk Goldberg, dr. Bronisław Handelsman, adw. Tadeusz Kamiński, p. Stefan Kazmierczak, dr. Ludwik Pinkus, dr. Zdzisław Mierzyński, dr. Stanisław Skalski, p. Stanisław Sniemiński, dr. Henryk Trenkner. Wybranych zostało 13 kandydatów których zebrani powitali żywym oklaskiem. Wynik wyborów dał większość opozycji.

Zebranie nie dało żadnych dyrektyw delegatom, — pozostawiając im wolną rękę, jedynie postanowione było by wszyscy delegaci łódzcy wszelkimi siłami starali się nie dopuścić do rozłamu w Tow. Kultury Polskiej.

Zebranie zakończyło się o godzinie 1 po północy. R.

Kronika.

(r) **Prośby o wysiedlenie żydów.** W ostatnich czasach z wielu miejscowości Królestwa Polskiego napływają do gubernatorów prośby włościan o przesiedlenie żydów.

Gubernatorowie z powodu rozgałęzionej u nas akcji antysemitkiej, zwrócili się z rozporządzeniem do naczelników powiatów, by w każdym wypadku sprawdzali, o ile, i czy prośby związane są z akcją bojkotową żydów.

(f) **Z przytułku noclegowego.** Policmajster Łodzi dokonał rewizji w przytułku noclegowym przy ul. Cmentarnej. Oddała ona w ręce policji kilku pijaków w stanie nietrzeźwym, których przeprowadzono do aresztu policyjnego.

Uwagę policmajstra zwrócił na siebie młodzieniec, który niedawno przybył do Łodzi w poszukiwaniu pracy po odbyciu powinności wojskowej w okręgu turkistańskim. Młodzieniec wywarł widać na policmajstra dobre wrażenie, gdyż ten dał mu rubla i obiecał zająć się dalszym jego losem. Jakoż komisars 4 cyrkulm otrzymał rozporządzenie ulokowania młodzieńca w kancelarji cyrkulu.

(f) **Skutki kryzysu.** Administracja fabryki „Stiller i Bielszowski” zawiadomiła robotników, że od

25 b. m., wobec braku obstalunków, fabryka będzie czynna tylko 4 dni w tygodniu.

(7) Z elektrowni miejskiej. Zarząd elektrowni miejskiej stwierdził niejedenkrotnie, że różne osoby korzystały bezprawnie z prądu elektrowni. Pragnąc przeciwdziałać temu na przyszłość, zarząd zwrócił się do policmajstra z prośbą o wydanie policji rozporządzenia, aby nie pozwoliła na podobne nadużycia.

Policmajster przychylił się do tej prośby.

(7) Z policji. Oddział policji (dotychczasowe), utrzymywany kosztami fabrykantów i obywateli łódzkich, wbrew pierwotnemu projektowi utrzymania go do dn. 14 b. m., pozostanie nadal na służbie. Koszta utrzymania ponosi w dalszym ciągu grupa fabrykantów i obywateli, którzy są zdania, że wzmocnione kadry policji są niezbędne ze względu na bezpieczeństwo publiczne, wobec szerzącego się bandytyzmu.

(r) W sprawie zebrania robotniczego, zwołanego dla podjęcia akcji ratunkowej dla pozbawionych pracy robotników. Dowiadujemy się, że zebranie to jutro odbyć się nie może, gdyż nie otrzymano dotychczas odpowiedniego zezwolenia władzy.

(r) Z Tow. badań nad dziećmi. Staraniem Tow. badań dzieci, w niedzielę, dnia 16 b. m. o godz. 4 po poł., w lokalu Tow. krajoznawczego przy ul. Piotrkowskiej № 91, odbędzie się odczyt p. dr. Michaliny Stefanowskiej, p. t. „Dziecko wobec przyrody i nauki przyrodniczej“.

(r) Kursy muzyczne. — W poniedziałek, wtorek i środę odbędą się egzaminy półroczne na kursach muzycznych dyrektora Antoniego Grudzińskiego. Do egzaminów dopuszczono 90 kandydatów.

W wyżej wymienionych dniach, codziennych lekcji nie będzie.

(s) Z Tow. Muz. im. Szopena. Wobec przygotowania się do występu na koncercie, który odbędzie się w czasie najbliższym, zarząd uprasza członkinie i członków chóru, o łaskawe przybycie w komplecie na próbę w dniu 17 i 20 b. m. punktualnie o godz. 8 i pół wiecz. do lokalu Towarzystwa Piotrkowska 108.

(r) Z Tow. „Przyszłość“. Zwyczajne tygodniowe zebranie członków Tow. abstyn. „Przyszłość“ odbędzie się w niedzielę, dnia 16 b. m., o godz. 2 i pół, w lokalu przy Stowarzyszeniu nauczycieli (Konstantynowska 5).

Na temat przeciwalkoholowy odczytany będzie referat „Salus publica suprema lex esto“; na pogawędkę zaś towarzyską artykuł: „Dzieje druku i papieru w świetle najnowszych badań“.

Porządek dzienny obejmuje między innymi sprawę lokalu dla odczytu, uzyskanego od Eug. Sokółowskiego.

Zarząd prosi członków i sympatyków Tow. o punktualne i liczne przybycie na zebranie.

(r) Oświadczenie. Zakłady młynarskie parowego T. i M. Grodziański (Szosa Rokicińska № 87) proszą o zaznaczenie, iż mechaniczna piekarnia Walentego Kopczyńskiego, mieszcząca się przy ul. Juliusza № 14, znajduje się w ponienionej firmie w tych samych stosunkach handlowych co i poprzednio, nie wykazując absolutnie żadnej skłonności do bojkotu.

(s) Organizacyjne zebranie Stow. zawodowego pracowników składów aptecznych gub. piotrkowskiej z siedzibą zarządu w Łodzi, odbędzie się w czwartek dn. 20 b. m. punktualnie o godz. 10 wiecz. w lokalu Stow. właścicieli składów aptecznych (Piotrkowska 56)

(s) Odczyt „Wiedzy“. — Zapowiedziane odczyty „Wiedzy“ nie odbędą się w bliższym czasie z przyczyn całkiem od Zarządu niezależnych.

(r) Ze tow. nauczycieli. W poniedziałek o godz. 8 m. 15 wiecz. w lokalu Stow. nauczycieli chrześcijańskich przy ul. Konstantynowskiej № 8 odbędzie się posiedzenie sekcji języków nowożytnych.

Na porządku dziennym sekcja ma wiele ważnych spraw, dotyczą-

cych programu i sposobu wykładów języków nowożytnych, to też obecność wszystkich osób zainteresowanych byłaby bardzo pożądana.

(x) Zebranie majstrów tkackich. Jutro o godz. 1 po południu, w lokalu Bernekera przy ul. Średniej w Zgierzu, odbędzie się ogólne doroczne zebranie tkackich majstrów zarobnych.

(f) Zawieszenie wypłat. Przedłuża i tkalnia pod firmą „Adolf Jekel“, przy ulicy Długiej № 80 zawiesiła wypłaty.

Pasywa wynoszą 150 tysięcy rubli.

(f) Kaplica przy szpitalu Poznańskim. Ministerjum spraw wewnętrznych zatwierdziło projekt budowy kaplicy katolickiej przy szpitalu fabrycznym akc. Tow. I. K. Poznański przy ul. Drownowskiej № 75.

(f) Ślady podpalenia. — Laboratorium miejskie, któremu przesłano do analizy towary wełniane i bawełniane pozostałe po ostatnich dwóch większych pożarach, zawiadomiło sędziego śledczego, że w ołiu wypadkach znalazło wyraźne ślady nafty. Właściciele fabryk, podejrzanych o podpalenie pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

(z) Kowci soltysi. Wczoraj w biurze powiatu łódzkiego przy ul. Zielonej składali przysięgę nowoobrani soltysi z 60 wsi, położonych w obrębie powiatu.

Wypadki.

(f) Charakterystyczne nauzycie. W środę, b. tygodnia, gdy w sali jadalnej fabryki Poznańskiego rozdawano zapomogi pozostałym bez pracy, jakaś kobieta, czekając również na zapomogę, wszczerła alarm, że skradziono jej z kieszeni 100 rb. Fakt, że posiadaczka 100 rb. śmiała zwrócić się o zapomogę, wywołał w tłumie zebranych robotników tak silne oburzenie, że nieuczciwa kapitalistka wyrzekała się swej własności i zbiegła.

(f) Aresztowanie szulerów. Wczoraj oddział policji urządził obławę na rogu ul. Podrzecznej i Nowowiejskiej, gdzie stałe zbierają się handlarze starzyzną oraz różne podejrzane osobistości, trudniące się kradzieżą i szulerką. Aresztowano kilkunastu notorycznych szulerów.

(f) Rewizja hotelu. Ubięgiele nocy polsca dokonała rewizji w hotelu „Bristol“ na rogu ul. Zachodniej i Zawadzkiej. Aresztowano kilka nieregistrowanych prostytutek, oraz kilku mężczyzn nie posiadających legitymacji.

(p) Z głodu. Na rogu ulicy Piotrkowskiej i Ewangelickiej uległ zupełnemu wyczerpaniu sił z głodu Walenty Ostysiak, lat 20, pozostający bez zajęcia i mieszkania.

Takiemuż wypadkowi uległ dziś o północy przy ul. Wólczańskiej nr. 4, Mojsze Szopański, również pozostający bez zajęcia i mieszkania.

(p) Nagły zgon. Przy ul. Dzielnej nr. 27, zmarł nagle w mieszkaniu własnym Chaim Silberstein, handlarz, lat 60.

Przyczyna zgonu niewyjaśniona.

(p) Straszny wypadek. W fabryce Silbersteina przy ul. Pułstej nr. 18, robotnik, Ignacy Szalowski, lat 40, przyniesiony windą uległ złamaniu kręgosłupa.

W stanie groźnym pogotowie odwiezło ofiarę wypadku do szpitala fabrycznego przy ul. Nawrot.

Zamiejscowa.

(z) Pomoc robotnikom zgierskim. Onegdaj, w gmachu szkoły handlowej w Zgierzu odbyło się drugie z rzędu posiedzenie komitetu niesienia pomocy robotnikom pozostającym bez pracy. Przewodniczył dr. Hessen.

Przedewszystkiem komitet rozpatrzył, dostarczone przez obwodowych listy robotników potrzebujących pomocy.

Jak się okazało, do zapomóg dotychczas zakwalifikowano 312 osób, które podzielono na 3 kategorie. Pierwsza kategoria otrzymała po 1 rub., druga — po 1 rub. 50 kop., trzecia — po 2 rub. Ogółem grupa ta otrzymała w pierwszym tygodniu — 422 rub.

W dalszym ciągu obrad pastor Serini zaznaczył, że gubernator wy- daje robotnikom, pragnącym wyje-

chać na zarobki za granicę, paszporty ulgowe, oraz bilety wolnego przejazdu koleją do granicy.

Następnie przyjęto do wiadomości ofertę właściciela majątku Sulkowice, z pod Piątku, p. Niedziałkowskiego, który zawiadomił komitet, iż potrzebuje zaraz do robót polnych 20 ludzi. Treść tej oferty zostanie zakomunikowana robotnikom.

W końcu stwierdzono z zadowoleniem, że zadeklarowane na rzecz robotników składki i ofiary, napływają dość obficie, dzięki czemu komitet znalazł się w posiadaniu środków, które pozwalają mu spełnić swoje zadanie w całej rozciągłości.

Wypłata zapomóg rozpocznie się nieodwołalnie w nadchodzący wtorek.

Podnieść należy fakt, iż niedola pozbawionych chleba robotników znalazła też oddźwięk w sercach uczęszczających do szkoły początkowej p. Ł. Majeranowskiej, które w własnej inicjatywie zebrały między sobą pewną kwotę i przelały na ręce komitetu. Ofiarę tę komitet przyjął z wdzięcznością i wyraził nadzieję, dla tych, którzy wobec sprawy robotniczej zachowali się dotąd obojętnie.

Przy tej sposobności zaznaczamy że robotnicy z obwodów 9 i 10 otrzymywać będą zapomogi nie w aptece p. Ludobarskiego, jak donosiliśmy, lecz w aptece p. Zaremby, przy zbiegu ul. Długiej i Błotnej.

(x) Zebranie. Jutro w Rokliciu Nowem odbędzie się roczne ogólne zebranie członków tamtejszego Tow. pożyczkowo-oszczędnościowego. Porządek dzienny zebrań obejmuje: 1) sprawozdanie z działalności Tow. za r. z., 2) wybory członków rady, zarządu i komisji rewizyjnej, 3) zatwierdzenie budżetu na r. b.

Rozrywki i zabawy.

(c) Śiedź w „Lirze“. Wspomniamy, iż jutro, dn. 16 b. m. o godz. 4 i pół po poł., zarząd stow. śpiew. „Lira“ urządza w lokalu własnym (Piotrkowska 91) dla swych członków i gości wprowadzonych tradycyjnego „śledzia“ wielkopostnego.

W programie tego zebrań towarzyskiego, o charakterze ściśle męskim, przy odpowiednio udekorowanym i zastawionym stole na sali, przyjmą swój udział: pp. Wł. Polanowski, Gorzeński i Wojciechowski, jako humorysty, kwartet męski Tow. „Lira“, oraz p. Leopold Tallier zadowolony, jako prelegent, wygłaszając interesującą i zawsze aktualną pogadankę o „Trzech piórkach“. Mistrzem wieczoru będzie uproszony dłużejletni gospodarz Tow. p. Mikszewski.

(c) Z Teatru „Casino“. — Dzisiejszy nowy program zapowiada się nadzwyczajnie ciekawie.

Główną atrakcją przedstawienia będzie sensacyjny dramat w wykonaniu najwybitniejszych artystów włoskich pod tytułem „Przynęta domu gry“.

Następnie arcyzabawna komedia „Szlachetny uczeń“, „Tygodnik Pathe“, wielce urozmaicony i na zakończenie „Postaniew jak się patrzy“, obraz wyjątkowo komiczny.

Tak urozmaicony i umiejętnie zestawiony program liczyć może na duże powodzenie.

(c) Teatr „Odeon“ od dziś występuje z wspaniałym obrazem dramatycznym w 3 częściach „Troje“, z udziałem znakomych artystów: Hanny Weise i Lotty Neuman w rolach głównych. Treść dramatu — życie współczesne — tragedia losów kobiety, od dzieciństwa do późnej starości, przykuwa uwagę widza. Dramat ten należy do najlepiej pomyślanych i doskonalonych dla kinematografu, udoskonalone zaś zdjęcia firmy „Vitascope“ ukazują nam każdą scenę oddaną z nadzwyczajną ścisłością i dokładnością, zapewniając obrazowi zasłużone powodzenie.

Następnie — komedia „Jaś i jego mistrz“, z ulubieńcem małym Bobem, „Tygodnik aktualny Goumona“ z nowym żurnalem miod, komedjo-farsa „Wojna małżeńską“, ciekawe zdjęcia z natury „Walki niedźwiedzia z atletą“ i nad program tylko w sobotę i poniedziałek — efektowny dramat w

3 części. „Przebliski życia“ dopełniają całości nader ciekawego programu.

(c) „The Bio Express“. W teatrze kinematograficznym „The Bio Express“ przy ul. Zielonej nr. 2, od dziś do poniedziałku włącznie demonstrowanym jest sensacyjny obraz p. t. „Klątwa zemsty“. Jest to dramat z życia współczesnego w 3 częściach, wykonany przez znakomych artystów królewskiego teatru w Kopenhadze.

Nad program demonstrowany jest efektowny dramat p. t. „Smiertelny błąd“.

(r) Ze Stow. robot. chrześcijańskich. Koło dramatyczne przy Stow. robotników chrześc. odegra jutro dnia 16 b. m. w Domu Ludowym przy ul. Przejazd, krotocwilną w 4 aktach K. Laufsa p. t. „Dom warjatów“. Początek przedstawienia o godz. 7 wiecz.

Ze sceny i estrady.

Teatr Polski (Ceglarniana 63).

Z kancelarji teatru komunikują nam, co następuje:

Dziś, w sobotę, odbędą się dwa widowiska, o godz. 3 i pół po poł. po cenach najniższych „Cyganka Warszawska“, o g. 8.15 „Kiejstut“ po raz drugi.

W niedzielę, o godz. 3 i pół p. p. „Pocł się żenią“, o godz. 8.15 „Kiejstut“.

W poniedziałek, na rzecz Tow. pomocy dla średnich żeńskich zakładów naukowych w m. Łodzi dyrektora wznawia wspaniałą baśń dramatyczną w 5 aktach G. Hauptmana, p. t. „Dzwon zatopiony“.

Teatr Popularny.

Z kancelarji teatru komunikują nam:

Dziś, w sobotę, o godz. 8 m. 15, po raz pierwszy głosna i efektowna sztuka w 7 aktach, Wiktora Sardou, p. t. „Ojczyzna“, z nową wystawą w dekoracjach i kostjumach.

Jutro, w niedzielę, o godz. 8 po poł. „Topiel“, St. Przybyszewskiego, która na pierwszych przedstawieniach wypełniła salę po brzegi; wieczorem o godz. 8 m. 15, po raz drugi „Ojczyzna“.

We wtorek, „Ojczyzna“, Sardou.

Koncert Kreislera.

Dziś, w sali Koncertowej, przy ulicy Dzielnej, drugi koncert króla skrzynek Fryderyka Kreislera. Akompanjuje profesor Urstein.

Z Tow. „Lutnia“.

Towarzystwo śpiewacze „Lutnia“ urządza jutro, dnia 16 b. m., w lokalu własnym przy ulicy Piotrkowskiej № 108, — koncert z bardzo urozmaiconym programem.

Początek koncertu o godzinie 8 i pół wieczorem.

Telegramy.

(Tel. Ag. Pet).

Do powszechnej wiadomości.

PETERSBURG, 14 lutego. — W ostatnich czasach do kancelarji Jego Cesarskiej Mości dla przyjmowania podań, zaczęły napływać w znacznej liczbie najpoddańsze prośby o udzielenie petentom różnego rodzaju łask i ulg z okazji oczekiwanego obchodu 300-letniego panowania Domu Romanowów.

Wskutek tego pomienionym kancelarja podaje do powszechnej wiadomości, że z woli Jego Cesarskiej Mości, najpoddańsze petycje, kierowane na Imię Najjaśniejsze, z okazji wzmiankowanej uroczystości, będą rozważane przez kancelarję zgodnie z jej założeniami (Zbiór praw. Tom I. cz. 2. wyd. 1906 r.), na ogólnych zasadach i że żadne specjalne ulgi i łaski wskutek tych petycji udzielane nie będą. Co się zaś tyczy najpoddańszych próśb o pieniężne wsparcia z okazji przytoczonego wyżej wydarzenia, to będą one uwzględniane w miarę możliwości, w zakresie wyasy-

gnowanych na ten cel wielce ograniczonych funduszów.

Echa komunikatu „Rossji“.
 WIEDEN, 14 (2) — Urzędowa „Neues Wiener Tgb.“ pisze: „Wiedeńskie koła urzędowe są zupełnie zadowolone z oświadczenia „Rossji“, gdyż wynika z niego, że Rosja, na wzór Austro-Węgier, za podstawę swej polityki na Bałkanach uważa udzielenie samodzielnego rozwoju państwu bałkańskiemu. Przekonani są tutaj, że ta właśnie wspólnota poglądów doprowadzi do polepszenia stosunków austriacko-rosyjskich.“

„Bałkańcy“.
 BATUM, 14 lutego. — Na okręcie austriackim „Bukowina“ przybyło 34 bałkańczyków. Według opowiadań kapitana okrętu, turcy w Konstantynopolu umieścili bałkańców na okręcie w charakterze pasażerów, wykupiwszy dla nich bilety do portu Ineboli.

Spostrzegłszy w drodze 5 uzbrojonych żandarmerów i dowiedziawszy się, że bałkańcy w charakterze więźniów do niewoli przewożeni są do więzienia, kapitan rozbroił żandarmerów i przeskoczył wysadzeniu na ląd bałkańców w porcie Ineboli.

Turcy w forcie Riza próbowali przy pomocy siły zbrojnej odbić bałkańców, jednakże uzbrojona załoga „Bukowiny“ obroniła więźniów do niewoli i szczęśliwie dowiozła ich do Batumu, gdzie z zezwolenia gubernatora zesłał na ląd, wznosząc okrzyki: „Zivio Rosja, żywio kapitan“. Bałkańcy potwierdzają, że byli niespodziewanie aresztowani w Konstantynopolu i wysłani do więzienia. Są oni ledwo ubrani i potrzebują pieniędzy. Konsul grecki i batumska kolonia słowiańska rozpoczęli zbieranie ofiar na bałkańców.

Wrzenie w Japonii.
 TOKJO, 14 lutego. Utworzenie gabinetu przez Jamamoto natrafia na przeszkody ze strony konstytucjonalistów, kłócących się o podział tek ministerjalnych.

Telegr. własne.
 „Now. Kur. Łódzki.“

Misja Hoenlohego.
 PARYŻ, 14 lutego, (wł.) Dzisiejsze dzienniki wyrażają się bardzo pesymistycznie o komunikacie „Fremdenblattu“ co do listu cesarskiego. Półurzędowa „Petit Parisien“ oświadcza, że frazesy te nie wystarczą, aby zaspokoić opinię. Zbrojenia wspólne pozostają i sprawa Skutari nie uregulowana.

Wynalazek.
 PARYŻ, 14 lutego (wł.). — „Matin“ donosi, że wynalazca francuski, Moreaux, wynalazł przyrząd do utrzymywania w równowadze samolotu. Próby wypadły zadawalniająco, wobec czego francuskie ministerjum wojny stara się o uzyskanie patentu na wynalazek, który trzymany jest dotychczas w ścisłej tajemnicy. Na polu ćwiczeń w Reis dokonywane są codziennie próby aparatu na bardzo wielkim aeroplanie, na którym ustawiono także karabin maszynowy. Mają być zbudowane aeroplany, które mogły by podnieść karabin maszynowy i żołnierzy dla obsługi.

Aresztowanie szpiega.
 GDANSK, 15 lutego, (wł.) Pod zarzutem szpiegostwa aresztowano tu pewnego urzędnika marynarki, inżyniera dra Seegela. Ostatnio sprzedał on Anglii plany łodzi podwodnej. Uprawiał on aferę na rzecz Anglii od szeregu lat i, jak wykazały dochodzenia, sprzedał ogółem od 25 do 30 planów okrętowych, które dostały się w obce ręce jeszcze przed wybudowaniem okrętów. Operacje te Seegel miał bardzo ułatwione, gdyż pracował w oddziale konstrukcji okrętów.

Fabryce Kruppa.
 ESSEN, 15 lutego, (wł.) W fabryce Kruppa panuje niezwykle gorączkowa praca, a to skutkiem otrzymanych zamówień państw prowadzą-

cych wojnę. Szczególnie absorbuje przygotowywanie naboju do armat, których fabryka ma przygotować w najbliższym czasie 300,000. Nie mogąc podoleć zapotrzebowaniom, fabryka Kruppa oddała część obstatunków innym fabrykom.

Zaburzenia w Meksyku.
 NOWY JORK, 15 lutego, (wł.) — W Meksyku trwały walki przez cały dzień, które odznaczyły się strasznym bombardowaniem artylerji. Prezydent Madero zaatakował rokoszan, zabarykadowanych w cytadeli pod dowództwem Diaza.

Z Ameryki Północnej wysłano 6 okrętów z 6 tysiącami żołnierzy. W dotychczasowych walkach ulicznych zginęło podobno 9 tysięcy osób i 1600 jest rannych.

NOVY JORK, 15 lutego, (wł.) — Od wczoraj rano trwały walki uliczne w Meksyku. Diaz wezwał Madero do poddania się, na co Madero odpowiedział takim samym wezwaniem, wystosowanym do Diaza. Wśród zabitych znajduje się wielu amerykańców. Zburzono wiele domów. Domy poselstwa belgijskiego i kubańskiego zostały uszkodzone. Madero podłożył dynamit pod szereg domów, stanowiących najpiękniejsze dzieła architektoniczne Meksyku. Przez zburzenie tych domów, położonych pomiędzy arsenałem i Pałacem Narodowym, Madero pragnie uzyskać łatwiejszy dostęp do arsenału. Diaz rozpoczął energiczną akcję.

Bułgaria i Rumunja.
 SOFJA, 15 lutego (wł.). — Rokowania bułgarsko-rumuńskie nie postępują naprzód. Koła polityczne w Bułgarii uważają propozycje rumuńskie za niemożliwe do przyjęcia. Zaden parlament bułgarski nie zgodził by się na odstąpienie Silistrji i Baltiku.

Wojna.

„Jedność i postęp“.
 BUKARESZT, 14 lutego. Według otrzymanych z Konstantynopola wiadomości, od czasu zagarnięcia władzy przez komitet „Jedności i postępu“, chrześcijaństwo, a zwłaszcza grecki, podlegają silnemu uciskowi. W związku z tem w handlu daje się zauważyć zastój.

Utonęło 7,000 ludzi.
 BUKARESZT, 14 lutego. Krążą tu pogłoski, że krążownik „Assari“, przewożący do Midji kawalerję kurdów — zatonął, przyczem miało utonąć 7,000 ludzi.

Adrianopol.
 WIEDEN, 14 lutego (wł.) Załoga Adrianopola utrzymać się jeszcze może przez kilka miesięcy. Daje się odczuwać tylko brak soli, nafty i cukru. Cofanie się bułgarów z pod Czataldży trwa w dalszym ciągu, przyczem zburzyli Czerkes-Koj.

Pod Adrianopolem.
 SOFJA, 15 lutego, (wł.) Rząd bułgarski nakazał ułożenie spisu europejczyków, zamieszkałych w Adrianopolu. O ile liczba europejczyków nie będzie zbyt wielka i ściśle ograniczona, to rząd bułgarski zgodzi się na wypuszczenie ich z obleganego miasta.

Szczegóły walki.
 SOFJA, (wł.), 15 lutego. Agencja Bułgarska ogłasza następujące szczegóły walki pod Czarköj i o usiłowania okrętów tureckich wylądowania wojsk na teren wojny:

Podczas walki pod Bulaj Ir, turcy chcieli wylądować wojska o 2 kilometry od Czarköj. Dnia 8 lutego 40 okrętów transportowych i wiele żaglowców pod osłoną 7 czy 8 pancerników usiłowało przybliżyć się do brzegu celem wylądowania wojsk.

Wojska bułgarskie rozpoczęły ogień, okręty tureckie odpowiadały. Lądowanie nie udało się. W następnym dniu turkom udało się wylądować 8 bataljonów, ale jeszcze 15 do 20 tysięcy żołnierzy pozostało na okrętach. Bułgarzy wykonali atak na bagnety i zmusili wojska tureckie, które już były wylądowały, do cofnięcia się na okręty. Straty turków były obliczone na przeszło 1,000 żołnierzy, którzy padli zabici. Turcy, wzięci do niewoli, należą do 96 pułku. Wielu turków zostało rannych i zginęło podczas lądowania, jak również w odwrocie.

KONSTANTYNOPOL, 15 lutego, (wł.) — Na linii turecko-bułgarskiej i turecko-czarnogórskiej zapanowała stagnacja. Wojska bułgarskie pod Czataldżą znowu cofnęły się o kilka kilometrów.

KONSTANTYNOPOL, 15 lutego, (wł.) — Ulewne deszcze przeszkadzają w operacjach wojennych, czynione są tylko przygotowania do podjęcia wielkiej bitwy. Z linii pod Czataldżą nadchodzą wiadomości o nieznacznych tylko utarczках. Turcy odnoszą tylko małe sukcesy, lecz pomimo to położenie ich pod Czataldżą uległo polepszeniu.

KONSTANTYNOPOL, 15 lutego, (wł.) — Wczorajszy dzień cały panował na linii pod Czataldżą bardzo ożywiony ruch. Bułgarzy zostali zaatakowani przez turków na stronie północno zachodniej.

Oddział lewego skrzydła zmusił bułgarów do cofnięcia się pod Czyfik.

PARYŻ, 15 lutego, (wł.) Donoszą tu, że flocie greckiej udało się wylądować w nie wymienionem bliżej miejscu, około 15 tysięcy żołnierzy.

PARYŻ, 15 lutego, (wł.) „Exelsior“ donosi, że bułgarzy odnieśli na Galipoli świetne zwycięstwo. Wczoraj rozegrała się mianowicie wielka bitwa pod Bulaj Ir. Bułgarzy byli popierani przez flotę grecką i zajęli Bulaj Ir. Flota turecka również brała udział w walce. Bitwa trwała kilka godzin i była nadzwyczaj krwawa. Flota grecka przysłużyła się znakomicie bułgarom i przyczyniła się w

znacznym stopniu do zwycięstwa. Potwierdzenia tej wiadomości narażenie brak.

Ofiary.

Dla robotników, pozbawionych pracy, do uznania komitetu obywatelskiego:

Zamiast kwiatów na imieniny panny Marji Radozyńskiej, uczennice klasy VI szkoły pani Konarzewskiej — rubli 6.

Szule — kop. 60.

PODWALINA BYTU
 każdego człowieka jest właściwe i higieniczne odżywianie w latach dziecięcych
Mączka Mleczna NESTLÉ'a
 jest uznana przez największe powagi lekarskie jako najodpowiedniejszy pokarm dla niemowląt i dzieci.

Łh. Geber Zielona 6
 Pierwszy i największy zakład tego rodzaju w kraju.
Farbiarnia Parowa i Pralnia chemiczna systemu CH. GEBER Zielona 6.

„MATERNITÉ“
 Prywatny Zakład Ginekologiczno-Akuszeryjny Doktorów
 Z. Edelmana | O. Goldberga
 J. Ślaskiego | S. Janczowskiego
 w Warszawie, ul. Boduena 5. 452-6

Pensjonat „Savoy“
 w Krakowie ul. Krupnicza 22 I-p. urządzony z komfortem i oświetl. elektr. Łazienki. Kuchnia wyborowa. Ceny przystępne.

Tow. Międzynarodowe Szkół BERLITZA
 THE BERLITZ SCHOOLS OF LANGUAGES.
 Kapitał 7,200,000 fr. Kapitał 7,200,000 fr.
 Przeszło 350 szkół rozrzuconych po całym świecie
SZKOŁA BERLITZA
 Łódź, Nowy Rynek 2. Telefonu Nr. 10-63.
 WARSZAWA, Bracka 13.
 Główne zasady metody Berlitz stosowanej przy nauczaniu języków obcych.
 I Bezpośrednie pojmowanie i kojarzenie wyobrażeń za pomocą wyrazów i wyrazów w języku obcym.
 II Nieustanne i wyłączone używanie języka wykładowego.
NAUCZANIE: I Konkretne — za pomocą lekcji przedmiotowych.
 II Abstrakcyjne — przez łączenie pojęć.
 III Gramatyka wykładana praktycznie za pomocą przykładów.
 A. Każdy nauczyciel wykładają swój ojczystym języku.
 B. Kursy specjalne korespondencji handlowej.
 C. Przy zmianie miejsca zamieszkania można nadal pobierać lekcje w jednej z 350 szkół Berlitz.
Codziennie są tworzone nowe grupy
 Francuski, angielski, niemiecki, polski i rosyjski. — Lekcja próbna bezpłatnie.
 Kancelaria otwarta codziennie od godz. 10 rano do godz. 10 wiecz. 2-1

W dniu 6 b. m. zostanie otwarta kasa pożyczkowa p. n. **Bałucki prywatny Lombard** przy ul. Zgierskiej Nr. 64.
 Biuro czynne codziennie oprócz świąt i niedzieli od godz. 9 rano do godz. 4 popoł. 858-6-1

BIOMALC

dostępny dla każdego ze względu na cenę, naturalny pożywny produkt, dodający organizmowi: zdrowie siły i energię. Biomalc pobudza apetyt, wpływa na szybkie trawienie pokarmów, i wywołuje prawidłową zamianę materji. Biomalc uzdrawia płuca, zasila mózg, wzmacnia nerwy, oczyszcza krew. We wszystkich aptekach i składach aptecznych Biomalc w puszkach po 85 k. i 1 r. 50 k.

Umysł

wzmacnia

Siły

dodaje

Energję

podtrzymuje

BIOMALC.**„ODEON”****Dr. S. Sliwiński.**

Od Soboty d. 15-go do Poniedziałku 17 Lutego 1918 r.

Troje...

Wspaniały dramat współczesny w 3-ch częściach.

a).... b).... c)....

Tygodnik Goumonta
kronika.**Wojna małżeńska**
komedia.

Nad program. Tylko w Sobotę i Poniedziałek.

„Przebłyński życia”

Studjum dramatyczne w 3-ch częściach, ze złotej serji „Nordisk”

Nowy koncertowy sextet wiedeński.

Ceny miejsc zwyczajne.

Uwaga! Codziennie od 4-ej do 5-ej pp. przedstawienie dla młodzieży.

E. FUKS Gabinet Dentystyczny

Łódź, Benedykta 2 (d.p. Rozenblatt)

Były główny asystent nadwornego lekarza dentystry Engla w Berlinie **Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą** (Berlin, Londyn, N-Jork, Filadelfia) osiedlił się w naszym mieście. Be-bolesne traktowanie zębów, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu. Złote porcelanowe plomby. Sztuczne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany). **Porcelanowe korony i mosty.** Restoracja krzywca zębów i wysunięte szczęk przy pomocy specjalnych regulatorów. Umocnienie luźnych zębów promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej specjalnymi promieniami elektrycznymi (ultra fioletowe i inne). Leczenie złamanych szczęk i dorabianie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienie i t. p.)

Dr. med. W. KOTZIN

ul. Piotrkowska № 71.
Choroby serca i płuc
przyjmuje od 10—11 po poł. od 4—6
Telefonu nr. 21-19.

D-r. Eugenia

Kerer-Gerszuni**Choroby kobiece.**

Piotrkowska № 121 Telef. 18-07
przyjmuje od 3 do 6 po p. W niedziele
od godziny 9 do 12 rano.

Doktor med.**Bolesław Kon**

Choroby uszu, nosa, gardła
i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 56.
Przyjmuje do 11 rano i od 4—7 pp
310—1—0

Choroby skórne, wene-
ryczne i niemoc piciowa.

Dr. Lewkowicz

Przy syphilisie stosowanie prep. „606”
i „914”. Leczenie elektrycznością i ma-
sażem wibracyjnym.
Konstantyńska 12
obok teatru Selina.
od 9—1 i od 6—8. dla pań od 5—6
w niedziele od 9 do 3. 2701—0

Lecznica**Dra A. Steinberga**

Benedykta № 3 telefon 22-62.
Oddziały: Ortopedyczny, Roent-
genologiczny, Światło-leczniczy i elek-
tryczny.
Skrzywienia kręgosłupa, choroby
kości, mięśni, choroby nerwowe etc.
(Godziny przyjęć 10—12 i od 4—7)

Dr. Bogusławski

b. ordynator szpitala S-go Du-
cha w Warszawie przeniósł
się z Warszawy do Łodzi
choroby kobiece przy-
jmuje od 4 do 6 po południu
Przejazd № 30.

Dr. Leyberg

weneryczne, piciowe i skóry od
10—1, 6—8. Niedziele i Święta
od 8—1.
Dla Pań—5, poczekalnia od
dzielnia.
Krótką 5, tel. 26-50

Doktor**B. Donchin**

specjalista

chorób oczu**69. Piotrkowska 69.**

Telefon 28-39.

Lecznica ze stałymi łóż-**kami.**

Godziny przyjęć w ambulator-
jum od 10—12 i od 4—7 po poł
Przyjmuje chorych na stałe.

Masażystka**M. Marguies**

mieszka obecnie

Piotrkowska Nr. 92.

lewa oficyna 4-te wejście

Masaż ogólny i kosmetyczny, radykal-
ne usuwanie wągrów i brodawek.
Manicure, pielęgnowanie włosów
i skóry.

Przyjmuje, od 4-ej do 7-mej wiecz.
Poszukiwane są uczennice 714—8

ŁADNE MIESZKANIA

2, 3, 4 pokój z kuchnią, sklepy
do wynajęcia od zaraz lub od 1-go
Kwietnia. Mieszkania ze wszelkimi
wygodami, wannami, elektrycznym
oświetleniem. W tymże domu znaj-
duje się oddział pocztowy. Rzgowska
7 — Rynek Gajera, Władomość u go-
spodarza od 12-ej po poł.; tamże ob-
szerna piwnica z 5 pokoj z elektrycz-
nym oświetleniem odpowiednia dla
plekarni. r349—36

Towary

w dużych i małych partjach
wszystkich gatunków, biżuter-
ja futra i garderoba, oraz
wszelkie inne przedmioty
przyjmowane są jako zastaw
w Lombardzie

D. Wałchowicza i Syna
Południowa 20.

Ważne dla dam!

Panie spiescie do znakomitego dam-
skiego krawca, który praktykował
kilkę lat zagranicą; wykonywa ro-
botę bardzo starannie, w oznaczonym
czasie, tanio, z własnego i powierzono-
nego materiału. Wykonywanie robo-
ty podług najnowszej mody paryskiej.

I. KATZ.

Cegielniana 8 w podwórzu na par-
trze. 704—6.

PRZECIW RZEZĄCZCE

Najnowszy środek

„Salo-Pichilin”

wynalazek apiekarza

B. Konhelma w Petersburgu,
działa szybko i radykalnie,
przez lekarzy jest uważany
za środek racjonalny.

Działa również sku-
tecznie w przypad-
kach ostrych, jako też
i chronicznych i w
przebiegu krótkiego
czasu usuwa najpor-
czywsze wydzieliny.

Sposób użycia dołączony do
każdego pudełka. Prawdziwy
tylko w opakach metalowych
po rb. 4— i rb. 1 kop. 90.

DO NABYCIA: W APTECE

Maciejowskiego i Topickiego

w Warszawie, Leszczyńska 13.

tel. 30-55

Wysył. za zaliczon. Przesyłka

podług taryfy pocztowej.

Specjalista chorób wenerycznych,
skórnych i dróg moczowych

D-R S. KANTOR,

Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej
Telefon 19-41.

Gabinet Roentgenowski (Prześwietlenie i fotografiowa-
nie wnętrza ciała promieniami Röntgena), Świa-
tłolecznicy (choroby skóry i włosów) i Laboratorium
lekarsko-kosmetyczne. Badanie krwi na Syfilis i le-
czenie Savarsanem (Ehrlich-Hata 606). Gabinet elek-
troterapeutyczny (Masaż wibracyjny i pneumatyczny
podług prof. Zabłudowskiego — niemoc piciowa).
Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań
osobna poczekalnia. r2521—0—1

Dr. B. Rejt Dr. S. Sznitkind

ŚREDNIA № 5.

Sp. choroby skórne, włosów, wene-
ryczne, moczopielowe i kosmetyka
lekarska. Leczenie syphilisu salvar-
sanem Ehrlich-Hata „606” i „914”
(wśródzynie). Leczenie elektryczno-
ścią (elektroliza) i masażem wibra-
cyjnym. Przyjmuje od 9—1 i od 4—
w niedziele od 9—2 po południu.
Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. med. Karol Rieder

choroby dzieci.

Mawrot 7. r434—0—1

Dr. J. Eisner

Dzielnia 4

choroby chirurgiczne
przyjmuje od 5—6. Telefon 4—57.
484—1—0

ul. Średnia nr. 2.

Specjalność: choroby skórne,
weneryczne, moczopielowe,
włosów i kosmetyka lekarska.
Przyjmuje od 8¹/₂ do 2, od 4-ej
do 9, damy od 4 do 6.

Dr. Franciszek Koziarkiewicz

(senior)

mieszka obecnie na ul. Prze-
jazd 8, front, I piętr. Tel. 17-14
Godziny przyjęć od 9 i pół do 11 ra-
no i od 6—8 wiecz

Dr. E. Szylakret

Akuszeria i choroby kobiece
Zachodnia 36 m. 7 telef. 19-51
także wejści z Piotrkowskiej 3
(Hotel Polski)
Godz. przyj. 10¹/₂—12 rano 4¹/₂—7 w.

CREME AUX MAINS

Ważny wynalazek kos-
metyczny

CREME AUX MAINS

królowa kremów, jedyny bez-
konkurencyjny krem angielski.
Znakomicie udelikatnia skó-
rę rąk, nadaje najbardziej zni-
szczonej i zgrubiałej skórze
nadmierzająco szybko gładkość
i delikatność.

Wysycha natychmiast.

Wyrób kremu dozwolony przez
Piotrkowski Urząd Lekarski
za № 2808.

Do nabycia u **Joanny Gołomb**
miesz. p. Rapoport. Piotrkowska 120.
Próby gratis. 330—4

Okazyjnie!

Hafty kaliskie, szwajcarskie
i muślin de laine.

Piranki, sztory i portjery. Resz-
tki na kostjumy i bluzki, za-
boby, oraz koszule damskie
haftowane. Ceny fabryczne!
Wielki wybór!

Andrzeja № 44 m. 2.
482—10—1

KURSA

stenografii i pisania na
maszynach i Sekulowi-
cza w Warszawie, Mar-
szałkowska 74. nauczają
zamieszkoanych listownie
biegle stenografować. Prospekty
barm. Po ukończeniu świadectwo.
r430—13—1

8 na wyższych
odznaczeń w 1911 r.

75% - owa oszczędność prądu. Absolutnie nieczuła na wahania napięcia do 4000 godz. jasnego świecenia.

Originalna Wolframówka
z niełamującym się drutem
świetlnym
jest najlepsza

GENERALNE
przedstawicielstwo i skład:
Leon Endeelman i Władysław Weitz, Warszawa.
Przejazd 5. Przyst. na Łódź
Zgierz, Tomaszów, Pabjanice i Kalisz: Łódź, Pa
sa Mera 25, tel. 20-76

Wystrzegaj się naśladownictw. Na każdej lampce znajduje się napis „Original Wolfram”

Owies Wyborowy

polecają

W. FINDEISEN i S-ka

Przejazd 21.

Tel. 978 i 1709.

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Elektrowni Zgierskiej zawiadamia niniejszym p.p. Akcjonariuszów, że w czwartek, dnia 14/27-go lutego r. b. o godz. 6-ej po południu odbędzie się

2-gie nadzwyczajne Ogólne Zebranie

946-5

p.p. Akcjonariuszów Towarzystwa w sali Szkoły Handlowej w Zgierzu,
Porządek dzienny

1) Sprawa koncepcji na budowę i eksploatację kolejki elektrycznej Zgierz-Osorków

2) Sprawozdanie Zarządu z działalności, dotyczącej prowadzenia interesów Towarzystwa przez byłego dyrektora.

P. p. Akcjonariusza, chcący przyjąć udział w obradach Nadzwyczajnego Zebrania, obowiązani są, w myśl § 57 ustawy, słać akcje lub świadectwa depozytowe najpóźniej do dnia 7/20-go lutego r. b. w Biuro Zarządu w Zgierzu, lub w Banku Handlowym w Łodzi, gdzie pozostają muszą do ukończenia Zebrania.

MAGAZYN SUKIEN

„La Saison”

poleca nowości paryskie na suknie rautowe, balowe, wizytowe, i wytworne przybrania.

Wyprawy diubne wykonywa się z własnych i powierzonych materiałów.

„La Saison”

2786-10

ul. Andrzeja Nr. 11 II-gie piętro, front.

DRZEWO OPAŁOWE,

szarewa, suche całymi wagonami f-co Stacja Łódź-Karłow lub Łódź-Chojny, po 16 kop. na pud., detalicznie zaś po 19 kop. na pud., sprzedaje na placu przy ul. Pańskiej 92, Dom Handlowy Maks Jakubowicz. Telefon 2 891. r464-10-1
Uwaga: Siąg 3-3-17, lokal, warty 50 pud. i wynosi 8 rubli

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zitta położona

Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 pokoiów, kuchnię, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, dużymi strychowami piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania w cenie wartości. Bliższe wiadomości udziela ARCHITEKT HEINR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy) 1804-0

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. P. P., że
otworzyłem

Skład wędlin

z Salą do spotykania gorących wędlin na miejscu, przy ulicy Piotrkowskiej № 71, vis a vis Pasażu Mayera.

Z poważaniem

Ján Kijak.

Telefony Piotrkowska 80-17 i Wileńska 27-02. 457-13

Nowootworzona pierwszorzędną

Szkoła Tańców

znanego dyplomowanego nauczyciela

Henryka Hendrykowskiego

ul. Pasaż-Szułca № 2.

rozpoczynam **nowy kurs tańców** i podejmuję się każdego bez względu na zdolność, wyuczyć w ciągu miesiąca wszystkich najnowszych i starych tańców. Sala urządzona z wielkim komfortem według ostatnich wymagań techniki i higieny. Zapłaty i informacje codziennie od 7-11 wieczorem.

UWAGA! Lekcje zbiorowe odbywają się w Niedziele i święta od godz. 2 i pół do 7 po południu i od 7-13 wieczorem. r4123-4-0

Teatr „URANIA”

Program od 1 do 15 Lutego n. st.

M-LLE MAKSO

Niebywałe trawowanie 14 pud.

FRANZ HINDEO

Niemiecki grotesk Komik

Trupa Andrzeja ZADOLSKIEGO

wykona cygańskie pieśni

Pierwszy raz w Łodzi

Osobliwy BAEON KADEN

założyciel Warszawsk. „Momsa”

URANIA BLO

PIESN ROZPACZY

Dramat 2-oh częściach

BĘDĄ AGENTEM POLICYJNYM

komedia

LASY I ŁAMOTKI

komedia

Ceny Miejsca usiżone

I miejsce 50 k. II 40 k. III

30 k. Galeria 15 kop.

Dzieci i ucząca się młodzież placę połową.

Początek przedstaw. o godz. 8 i 10

wieczór.

„MAXIME”

Przedstawienie o 12 w nocy.

Program

GRISTL FELSEN

Koncertowa śpiewaczka

MELITTA BRENTANO

Niemiecko-rosyjska śpiewaczka

GITTA SZAMAEY

Węgierska śpiewaczka

KRASSOWSKA

Rosyjska subretka

SKOTNIKI

Polski humorysta

DEJAFFE

Wykona cygańskie romansy

SVKTH

Niemiecka subretka

SADDI MAY

Angielska śpiewaczka i taneczka

VERDIER

Wiedeńska subretka

KAMMA WESSEL

Wiedeńska subretka

SVENGALI

Kaskaderska subretka

Konkurencja!

Największy wybór męskiego, damskiego i dziecięcego obuwia, z najlepszych zagranicznych skór najnowszych fasonów, jak również obuwia szmowego po cenach najniższych.

Kaloszki sprzedaje po cenach fabrycznych.

Proszę się przekonać!

A. I RZESZKOWSKI

Nowomiejska № 6.

2634-100

PAPIER WLINSKI

WIECZYLNÝ SRODEK

dlą szybkiego uleczenia Kataru, Grypy, lrytacji pierśwowych, Chorób gardła i Bolesci reumatycznych.

W PARYŻU 21, rue de Seine. 195-15-1

Warszawska Fabryka

Cukrów, Czekolady i wyrobów waflowych Władysław Buczkowski i S-ka

w Warszawie, Wronia 23a, Tel. 144-81.

poleca swoje doskonałe wyroby.

Żądać wszędzie.

PURGEN

IDEALNY
SRODEK PRZECYSZCZAJĄCY
DLA DOROSŁYCH I DZIECI

bezwartściową imitację i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka, które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz w dołek pentykrylu pudełka nie mają zamieszczoną listy! Dr. Bayer de Társa, Budapest Pudełko 65 Kop., we wszystkich aptekach. 67144-0-0

Wystrzegaj się falsyfikatów!

Wobec ujawnienia w handlu podróbionej zaprawy do podług, powszechnie znanej ze swej doskonałości p. n. „Jasnej Słońca”, uprasza się Szanowne Gospodynie o zwracanie bacznej uwagi przy kupnie „Jasnej Słońca”, aby wewnątrz pudełka znajdowała się zatwierdzona przez Depart. Handla i Przem. za № 14876 marka fabryczna, pg. wzoru obok umieszczonego. Bez tej marki fabrycznej, odrzuć jako podróbiony i bezwartościowy towar.

Falszerze pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowej.

Przedstawiciel: **D. Markus, Łódź, Piotrkowska № 115**

telef. 21-79.

r377-10-1

CASINO

Od dziś do Poniedziałku 17 lutego włącznie:

Przynęta

Między innymi

DOMU GRY

Sensacyjny, dramat w 2 aktach w wyk. najwybitniejszych art. włoskich.

a) Ludzka podłość. b) Dla szczęścia córki.

Posłaniec jak się patrzy

wyjątkowo komiczny.

Orkiestra koncertowa „Sextet”. Orkiestra koncertowa „Sextet”.

THE BIO EXPRES

ZIELONA 2. ZIELONA 2.

Od dziś do poniedziałku włącznie:

Wielka sensacja!

Klątwa zemsty

Nad program i Smiertelny błąd

Wielka sensacja!

Dramat z życia współczesnego w 3-ch częściach, wykonany przez znakomych artystów królewskiego teatru w Kopenhadze.

Sensacyjny i nadzwyczaj efektowny dramat.

CYRK Stołeczny L. P. TRUZZI

W sobotę, dn. 15 lutego 1913 r.

Wielkie nadzwyczajne sportowe przedstawienie w 3-ch częściach z udziałem całej trupy.

Zupełne powtórzenie benefisu 1-go sifacza i atlety-izraelity przekazanego Samsonem XX wieku, Mojsze Słuckiego, który poraz 1-szy łamał będzio monety 5-cio kopiejkowe, gład w zębach grube kawałki żelaza i wykona wiele innych numerów.

Benefisant chcąc pokazać publiczności swoją kolosalną siłę, wykona 15 trudnych numerów swego repertuaru atletycznego. Występ znakomitego króla granatów Moster Grata.

36-ty dzień walki międzynarodowego championatu walki francuskiej. Dziś walczą 3 pary:

- 1) Walka decydująca: Stronge (champ. świata) — Sarakiki (Japonja).
- 2) Molo-le-Vervet (Belgia) — M. Słucki (champ. izraelita).
- 3) Krawacki (Polska) — Sabatier (Francja).

Anons: W niedzielę dwa świąteczne przedstawienia.

Ubrać można się najlepiej i najtaniej

Gdzie? tylko u M. Muszkata

Magazyn męskich ubiorów.

12. Piotrkowska 12.

Eleganckie fraki i smokingi do wypożyczenia. r432-3

Wszystkie rzeczy do wypożyczenia.

Gwarancja zarobku 50 Rs. miesięcz. Osoby zastępujące zatrudnia znajdują na cały rok przed nas gwarantowany zarobek, pracując u siebie w domu. Fachowe wykazali zbyteczne. Robotę zrobioną nabywamy. Prospekt na żądanie, załączająco 7 k. markę. TOWARZYSTWO MASZYN DO WIĄZANIA THOMAS H. WHITTICK-KUNAU i Ko. Petersburg, Newski 40/42 319.

Niniejszem zawiadamiam, że z dniem dzisiejszym współprawnik mój

p. JAN MACIŃSKI

z biura mego wystąpił, wskutek czego wszelkie udzielone mu upoważnienia zostają unieważnione.

A. O. Teschich

fabryka tektury smółkowej i asfaltu.

Łódź, 13 Lutego 1913.

Zatwierdzone przez ministerjum handlu i przemysłu

Kursy techniczne

prof. M. N. Beziłowa w Rydze, ul. Stołbowa 91. Technicum dla płci obojga.

Na kursach są oddziały: mechaniczny, elektrotechniczny, budowlany, inżynierski i geometryczny. Na kursy przyjmuje się osoby od 16-tu lat, które ukończyły szkołę miejską, lub co najmniej 3 klasy średniego zakładu naukowego. Kurs półroczny 50 rb. programy wysyła się po otrzymaniu 7-ko kop. marki. Przyjmowanie w styczniu i sierpniu. Na ostatni kurs wstąpiło z górą 150 osób. r436-3

Pończocznicy i skarpetki

POLECA pracownia wyrobów pończocznicych. JULI MACHER Nawrot 4.

Inżynier H. Rusiata BUDOWNICZY

i technik ubezpieczeń. Wykonuje wszelkie projekty plany sporządza i szacunki budowlane i prowadzi dozór budowlany tak w Łodzi jak i w innych miejscowościach. Biuro w Łodzi — Konstantynowska 47 w Warszawie — Nowowiejska 9 1050-5-1

WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWCÓW!

PROWIZORA H.F. JURGENSA BORO-TYMOŁOWE-MYDŁO

PRZECIWKO POCENIU SIĘ, OPALENIOM, PIEGOM, WEGROM, PRYSZCZOM I ŻÓŁTYM PŁAMOM.

PACHNĄCE MYDŁO TOALETOWE NAJWYŻSZEGO GATUNKU

WYPRÓBUJ DO WYBRANIA 50% 30%

Skład główny u H. G. Jurgensa w Moskwie.

Pastyłki tusolinowe

zapobiegają chorobom płucom i leczą je, zarówno jak i katar, zapalenie oraz gruźlicę. Pastyłki tusolinowe działają przeciw kataralnemu i przeciw zapalnemu. Pastyłki tusolinowe wzmagają energję komórek organizmu w walce ich z pierwiastkami chorobotwórczymi. Pastyłki tusolinowe pomagają wytwarzaniu się w organizmie niezbędnych antytoksyn. Pastyłki tusolinowe pobudzają odżywianie komórek i tkanek organizmu. Pastyłki tusolinowe regulują trawienie, wzmagają utlenianie i odkażają tkankę płuc. Pastyłki tusolinowe zyskały bardzo szerokie zastosowanie i przyniosły ulgę tysiącom cierpiących. Broszury wysyła się na pierwsze żądanie. Cena pudełka, zawierającego 60 pastylek rb. 3. Wysyła za zaliczeniem. Skład główny: Medycyzo-Farmaceutyczne Towarzystwo, St. Petersburg, Artyleryjska № 2, Oddz. № 043. Sprzedają we wszystkich aptekach i składach aptecznych. r283-0-1

Thiotymina

Aptekarza J. Kumblet

(w Noworadomsku, gub. Piotrkowska)

Zatw. przez Urząd Lekar. Petersb. za № 6816.

Zalecany przez pp. Lekarzy z niezawodnym skutkiem jako środek znakomity w przypadkach chorób dróg oddechowych jak: katar krtani, katar oskrzeli, katar płuca, kaszel. Pobudza i wzmacnia organy trawienia, a tem samym przyczynia się do ogólnego polepszenia stanu chorego. Sposób użycia przy każdym flakonie. Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 52

Ogłoszenia drobne.

A.A. Z powodu śmierci męża i wynikłych stąd przykrych powikłań finansowych, jest do sprzedania dom w Lutomińsku za bezcen, byle zaraz. Plac 90X22 lokal kw. — 1200 rbł. Wiadomość: Andrzej 44, Marceinak.

A) Wyjeżdżając, wyprzedam zaraz piękne meble z pięciu pokojów oraz szafy, lustra, otomane, biurko, bibliotekę, lampy, obrazy, zegar, garderobę, wszystko za bezcen. Pańska 51-1. 969-10

A. Wyjeżdżając, muszę zaraz rozsprzedać różne meble z pięciu pokojów za bezcen. Nowo Cegielniana 6-7, front. 850-10

A. Meble z kilku pokojów rozsprzedam za bezcen. Długa 14-34 otocyna. 942-3

A. Meble z 4-ch pokojów rozsprzedam bardzo tanio. Południowa 24-14. 967-3

Do sprzedania inspektowe okna oszkłone i skrzynie nowe. Wiadomość ulica Nowo-Drewnowska № 14, m. 24. 949-3

Mebles żelazne, materace, wyży-maczki, naczyńia aluminiowe, kuchenne. Ceny najniższe na raty Chodkowski Lenk. Mikołajewska 25, Brzezińska 5. 894-3

Maszynę łątkową, prawie nową, sprzedam z powodu nagłego wyjazdu. Aleksandrowska 59-55. 956-1

Plac 13000 łokci kwadratowych po 5 kop. za łokieć, zdany na letnisko, do sprzedania w Radogoszczu. Ul. Ziota № 27 u gospodarza 940-3

Proszę, sprawy karne, apelacje, kasacje, kontrakty, korespondencje różnego rodzaju do instytucji rządowych i prywatnych. Dawid Maków Widzewska 36. 2627-1

Potrzebny tkacz wstążkowy, umiejscawiający się obchodzić z warsztatem. Beterenęje niezbędne. Adres. Sachsenhaus Goldstein Częstochowa Aleja 35. 947-3

Potrzebni zdolni robotnicy do fabryki pończoch. Cegielniana 29. 950-2

Przyjmę na mieszkanie dwóch przyzwyczajonych mężczyzn. Wiadomość w administracji r488-3

Rutynowany korektor i stroiciel fortepianów i pianin J. Wojciechowski, wykonuje wszelkie reperacje i poprawki z całą sumiennością na miejscu i w okolicy. Konstantynowska № 11 m. 31 w Łodzi. r485-3

Rutynowany buchalter, z wyższym wykształceniem handlowym, ze znajomością miejscowych języków, poszukuje w Łodzi lub Pabjanicach odpowiedniej posady w fabryce, lub interesie handlowym. Łaskawe oferty adresować proszę: Łódź, Zachodnia 37, Administracja „N. Kurjera Łódzkiego” dla „Buchaltera W. Z.”

Rower z powodu wyjazdu sprzedam tanio. Wiadomość Cegielniana № 36 u stróża. 927-3

Sklep rzeźniczy do wynajęcia w bardzo dobrym punkcie lub cały dom do wydzierżawienia. Wesola 38. 927-3

Sklep spożywczy do sprzedania. Pańska 73. 930-3

Skruciono księżeczkę oszczędnościową, wycana z Towarzystwa Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich za № 42226, na imię Jana Lipińskiego. 944-3

Wyjeżdżając, sprzedam za bezcen: otomane, tremo, stół, krzesła, szafy, bielizniarkę, łóżka z materacami zegar, lampę. Rokicińska 7-8. Stróż wskaże. 966-2

Wszystkie proszę piase A. Gawurin, Stare miasto, ul. Aleksandryjska 20. 598-30

30,000 centnarów kamieni brukowych do sprzedania w Rudzie-Pabjanickiej. Wiadomość w bufecie, u Tomaszewskiego. Telefon 5-48. 957-3

Zęby sztuczne stare, złoto, platyna, kupuje jeszcze kilka dni. Pańska 4-3. 965-1

Z powodu wyjazdu, sprzedam zaraz urządzenie jednego pokoju i kuchni, Łódź, Mikołajewska 29 m. 31, stróż wskaże. 856-10

Zdolna krawcowa poszukuje szycia prywatnego. Ul. Nawrot № 74 m. 15. 950-2

Zaginął paszport, wydany z gm. Grodzisz, pow. słupeka, gub. kaliskiej, na imię Adama Kosteckiego. 937-3

Zaginął paszport, wydany z gminy Przędzborz, pow. końskiego, gub. radomskiej, na imię Małki Tajtelbaum. 951-3

Zaginął paszport, wydany z magistratu m. Łodzi, na imię Aleksandra Szyłberga. 952-3

Zaginął paszport, wydany z gminy Podębcice, pow. łęczyckiego, gub. kaliskiej, na imię Moszka Marczaka. 864-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Poznańskiego, na imię Marji Maciejewskiej. 962-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Heintzla i Kunitzera, na imię Władysława Balcerka. 961-1

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki M. Michela, na imię Franciszki Tund. 958-1

DARMO.

Najlepszej zaprawy do troterowania podług ped nazwą A. Z. dostać niemożna lecz proszę kupić i przekonać się o jej dobroci. Do nabycia w każdym składzie aptecznym. Kantor w Łodzi, Piotrkowska 10, Tel. 24-91. r322-12